

**EXIMI-//VM PLANEQVE DIVI-//NVM OPVS
INCOMPARABILIS// Theologi Dionysij, professione
Car//thusiani, in quo opere contine[n]tur// quinque
humanae uitae specu//la**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1540

Quod proprias uolu[n]tas nocet toti co[n]gregatio[n]i. Cap. IIII.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55481](#)

S P E C V L V M

bibendo uinū. Alioquin cum pertinaci renisu nō staret salus, ubi aliud perpetrādo cū sequenti humili pœnitentia comedēs carnes saluaretur. Deniq; si forte disturus es, moueor lege spiritus sancti, uide si spūs sanctus est dissentiōis deus, uide si quilibet professus regula ita diceret quāta cōfusio sequeretur, uide si sufficiētē doces exceptionē a regula generali, quā & secundā q; professus es. Sed formido ne faciā uerba mea surdo, nisi q; nō iā tibi, sed patribus, p te loqr, & forte, p certis in posterū, si (qd auertat de) occurreret casus talis.

Quod propria uolūtas nocet toti cōgregatōi.

CAP. III.

DI CE B A M quarto, q; propria uoluntas nocet toti cōgregationi. Vñ Bernardus: Vñ ueniunt scādala & turbatiōes in cōgregatiōe, nisi q; sequēdo p̄priā uolūtatē, qd apud nos temere diffinimus, si q; mō, phiberi cōtingat uel impediri, statim in murmuratiōe & scādalū p̄tūpim⁹, et sic alios scādalizam⁹, & eis malū exēplū p̄bemus q̄s edificare per obediētiā & patiētiā potius debuimus. Vñ uenerabilis docto[r] Ioa[n]. Gers[on]: Pertinacia, inq[ue], in opinionib⁹ et actibus p̄priis, per q; q̄s non est paratus corrigi, dānabilis et uix sanabilis est p̄sumptio, & dū apud religiosū est cūcta turbat & perdit. Diabolus nāq; facit sicut astutus pīsator, qui qñ uult faciliter decipere pīsces turbat aquas, & tūc est securus, q; pīsces nō poterūt uidere rete suū. Eodem mō facit diabolus in cōgregatione seu conuentu, quorūcumq; religiosorum. Immittit enim turbatiōne per aliquē inobediētē & pertinacem in se uero suo in unā totā cōgregationē: & sic tunc ducit ad murmuratiōes & malitia excogitādas cōtra p̄elaſi, qui nō perauisit cum facere uoluntatē p̄priā. Utinam atten-

dere

deret talis, qui sic malo exemplo suo & persuasione August.
peruersa scandalisat confratres suos atq; perturbat,
verbum beati Augustini ita dicentis: Qui in conspectu
aliorum male uiuit, quantum in illo est cum à quo at-
tenditur, occidit: & forte qui imitatur, moritur: qui
non imitatur uiuit: tamen quantum ad illum perti-
ner, ambos ecc. dit. Isidorus de summo boro libro se-
cundo. Maioris culpe est manifeste quam occulte pec-
care. Dupliciter enim re⁹ est qui aperre delinquit, qui
agit & docet. Idem quoq; confirmatur sententia bea- Grego.

ti Gregorii, qui in codice regulæ pastoralis titul, qua
dragessimo septimo, sic ait: Audiant inuidi & iurgio-
rum seminatores, quod scriptum est: Beati pacifici,
quoniam filii dei uocabuntur, atque è diuerso colli-
gant, quia si filii dei uocantur, qui pacem faciunt, pro-
culdubio satanæ sunt filii qui confundunt. Omnes au-
tem qui per discordiam separantur, à uirilitate dile-
ctionis areficiunt. Qui eis boni operis fructus in suis acti-
onibus proferunt, profecto nulli sunt, quia non ex
unitate charitatis oriunt. Hinc ergo perpendat seini-
nantes iuria quam multipliciter peccant, quia dum
uiam nequitiam perpetrant, ab humanis cordibus
cunctas similes virtutes eradicant. In uno enim ma-
lo inumerabunt, quia seminando discordiam, chari-
tatem quæ nianissimū uitutum est oīm māter extinguant
Quia aut nihil est preciosius deo uirtute dilectionis, ni-
hil est diabolo desiderabilis extictione charitatis. Quis
quis igitur seminando iuria dilectionem proximo-
rum perimit, hosti igitur ideo familiarius seruit, quia
qua illa omissa cecidit, hanc iste uulneratis cordibus
subtrahens eis iter ascensionis abscondit. Haec Gregori
us: & Bernardus in sermone de eodem sic ait: Non tibi
uideretur grauior ab eo Christus sustinere psecutionē,

M III qui

S P E C V L V M

qui suggestione maligna exemplo perniciose ab eo peruerit animas quas redemit, quam à Iudeo, qui sanguinem illum fudit. O pax, ait Augustinus, beatus qui te habet, maledictus quite odit, & qui te trahit & impedit in homines, quoniam antichristus est & filius perditionis. Qui pacem oris & operis non habet, christianus dici non debet, quia pacem protestamento Christus omnibus fidelibus tamquam luminum bonum & sine quoc nullus uiuere debet, dereliquit. Patet ergo luce clarior, quod talis pacis turbator per detractiones & murmurationes deo iniuriatur dupliciter. Primo namque impedit, ne legatum dei stare possit. Legavit enim deus pacem hominibus, iuxta illud Ioannis: Pacem meam da vobis, pacem relinquo vobis. Et ideo huius discordiae seminator contra bonum pacis tantum excommunicatus est uitandus. Secundo talis iniuriatur deo, quia expellit eum à quiete sua habitationis. Contra illud scribitur in psalmis. In pace factus est locus eius. Detractio aumen & susurratio atque murmuratio turbant pacem & destruunt. Dicit philosophus. Quid unusquisque qualis est talia loquitur & in his delectatur. Et Seneca: Imago animi sermo est, qualis uir talis oratio est eius. Cassiodorus: Vis scire de fratre tuo quale cor habeat, attende unde frequentius & libentius loquatur. Ex abundantia enim cordis ostendit. Item Hugo liber tertio de anima: Vanus sermo, uenae conscientiae est index. Mores hominis lingua pandit, & qualis sermo ostenditur talis animus comprobatur. Ideo qui malam habet conscientiam, facile detrahit & murmurat, defectus proximorum maxime prelati explorat & publicat. Sed uiri sancti & electi fratrum suorum & sociorum defectus, quantum bona conscientia permittit, sepiliunt & occultant, apponentes verham

Ioan. S.

S V B D I T O R V M . Fol. 60.

compassionis & inuoluūt in syndone charitatis, quia
charitas operit multitudinem peccatorum, & unguē 1. Pet. 4
tes balsamo honestae accusationis. Sed benedicta illa
anima a deo, cuius humilitas alterius confundit super
biā, cuius patientia proximi extinguit iracūdiam,
cuius obediētia pigrītam alterius tacite increpat, cu-
jus feruor inertiam alieni temporis exuscitat. Quantis
namq; exemplum ueræ humilitatis, obedientiæ & cha-
ritatis ostendis, cum tantis & pro tantis æterna præ-
mia possidebis Hæc in ammonitione secunda. Ea-
ppter, dilectissimi fratres, sicut cōsulit beatus Berna.
Seminemus proximis exēplum bonum per apertā ope-
ra, seminemus angelis gaudiū magnū per occulta su-
spiria. Item Gregorius: Volantia animalia se uicissim
feriunt alis suis, quia sanctorum mentes in eo quod su Lib. 24 Mo-
perna appetunt, consideratis alterius virtutibus inui- ral.
cem excitantur. Ala enim sua me percutit, quā exēplo
sanctitatis me ad melius accedit. Et ala mea uicinum
animal ferio, si aliquando alteri opus bonū quod imi-
tetur ostēdo. Et hic sit huius materiæ finis, in qua mul-
tis sanctorum authoritatibus religiosus quilibet con-
tra uitium propriæ voluntatis est ammonitus. O mī
caustralis professe sub ordinis alis, memor esto assi-
due, quod spōpondisti saluberrimam obedientiā per
quā uoluntati propriæ libera uolūtate renūciās, te uo-
luntati dei, uolūtati prælari & præceptis religiōis &
ordinis obligasti. Quæ quāto gloriōsior est, quāto hu-
miliōr, tāto magis leuis & facilis, quāto maioris cha-
ritatis affectibus exhibetur, tāto q; maioris meriti. quā-
to minus habuerit proprię uolūtatis. Vñ sit, quod plus
mercedis proponiur, si iubeantur quæ secūdū se natu-
ræ quodā horrore fugere debeamus, q; detur de re no-
bis accepta præceptū. Iusit dñs Deus Abrahæ: Egrede

H v re de

S P E C V L V M

terra tua & de cognatione tua, & de domo patris tui,
& ueni in terrā quā monstrauero tibi. Durus quippe
sermo dimittere dulcedinem patriæ suavitatem cog-
nitorum & consuetudinem paternæ domus. Cui uoci
& obedientiæ præcepto taliter obediuit, ut etiam fili-
uum suum redire in suæ cognationis patriam prohi-
beret. Sed mira obedientia fuit cum audiuist uocem
dei uocantis & dicentis: Tolle filiū tuum unigenitū,
quem diligis, Isaac, & uade in terram uisionis, atq; of-
fer eum ibi in holocaustum super unum montium,
quem monstrauero tibi. Et hoc facere, sine trepidati-
one parauit. Hanc obedientiam electissimi patriarchæ
deus uidere non uoluit, sed nobis imitandam
proponere & contemplandā in unigeniti filii sui per-
sona, quā pro nobis in atra crucis immolauit ante per-
tot secula figurare. O gloriosa obedientia, o uirtus ple-
na gratiæ, o sola quæ genus humanum ab inimici ma-
nibus liberasti. Nam sicut per inobedientiam unius
hominis peccatores constituti sunt multi: ita per uni-
us obedientiam iusti constituentur & multi. Christus
namque factus obediens usq; ad mortē in arduo cru-
cis per suum preciosissimum sanguinem inobedientiā
primorum parentum dignatus fuit abolere. Et quo-
niam Christianæ perfectionis est, sicut testatur ueritas,
seruare præcepta, atq; uendere omnia quæ habe-
mus et dare pauperibus et sequi Christū, monita me-
liora sequamur, non quidem in metu pœnæ, sed in di-
lectione iustitiae: non coactione tristes, sed dicto pare-
mus ouantes, certi de retributione tanto maioris me-
riti, quanto prōptiores fuerimus in executione præ-
cepti. Sit rāta, ppter deū nostræ obedientiæ prōptitudo,
quod nō solum expectemus imperiū, sed pueniamus
cum alacritate pceptum. Obediēdo qdē nostrā cōtēni

Gen. 22.

Rom. 9.

Mat. 19.
Mar. 10.
Luc. 18

S V B D I T O R V M   Fol. et.

mus uoluntatem, qua solum nos & religiosi cæteri, &
nē aliter beatitudinē possumus promereri, per Iesum
Christum dominum nostrum, quem decreuimus salu
briter imitari. Haec Franciscus petrarcha poeta laurea
tus eleganter quidem & splendide: & utinā audiatur.

De requisitis ad ueram & perfe
ctam obedientiam.

CAP. V.

CIRCA secundum principale in principio li
belli huius assumptum, scilicet de requisitis ad
ueram & perfectam obedientiā, accipio mihi pro the *Luc. 23*
mate & fundamento illud, quod scribitur apud Lucā:
Pater in manus tuas commendo spiritum meum. In
quo uerbo obediens Iesus fecit professionē in mani
bus sui abbatis, id est, dei patris, sicut facit monachus
in manibus sui abbatis, siue prioris. Pro quo natan
dū, q̄ in spiritu duo sunt, scilicet sensus & uoluntas, u
trūq; relinquere oportet eum quare p̄fessionē facit,
utruq; debet abnegare p̄fecta obedientia. Nō est habē
da sensus proprietas, sicut quidam qui in eo q̄ magis
literati sunt, uel antiquiores in ordine, magis sibi cre
dunt q̄ abbatū uel priori, imo grauiter ferūt, q̄ si uidēt
minores ad cōsilia regiminis dom⁹ ipsis p̄termisis cō
uocari. Itē uoluntas propria abnēcenda est p̄cipue,
quia ut dicit Bernardus: Nihil ardebit in inferno, nisi
propria uoluntas. Cōmendet ergo monachus spiritum
suum in manus dei & prælati, & spiritum dei in præ
mium recipiet. Soli enim spiritu suo p̄prio cuacuati,
copia spiritus dei. i. spiritus sancti recipisit. Vñ postq;
propheta dixerat in psal. auferes spiritū eoru, seq̄tur
ibi emittes spiritū tuū. Nam ut dixit Bernar. Nō dabit *Psal. 303*
inobedienti copiā sui, qui malit mori quā nō obedire.
Hoc